

Etiopien: Ett land i transition

Om rapporten

Syftet med rapporten är att ge en analys över situationen i landet.

Rapporten är i första hand ett stöd till Migrationsverkets strategiska och operativa ledning. Refererade källor är färre och författaren utgör en källa i sig. För fördjupad information vid handläggning av migrationsärenden hänvisas till den landinformation som Lifos producerar i enlighet med [EU:s allmänna riktlinjer för framtagande av landinformation \(2008\)](#).

Informationen i rapporten återspeglar inte Migrationsverkets officiella ståndpunkt i en viss fråga och Lifos har ingen avsikt att genom rapporten göra politiska eller rättsliga ställningstaganden.

Lägesanalys: Etiopien

2018-10-30, version 1.0

Lifos – Center för landinformation och landanalys inom migrationsområdet

© Migrationsverket (Swedish Migration Agency), 2018

Omslagsbild: Simien Mountain National Park av Hulivili, Toxconsulting.

Innehåll

1. Inledning	4
2. Bakgrund	4
3. En ny politik tar form	5
4. Förändringar i våld och konflikter	7
5. En återvändande opposition	11
6. Avslutande analys	13
Källförteckning	15

1. Inledning

Syftet med rapporten är primärt att ge stöd till strategiskt och operativt beslutsfattande inom Migrationsverket, men den kan även användas vid handläggning av migrationsärenden. Rapporten ger en översiktlig lägesbild och analys av situationen i Etiopien samt möjlig utveckling.

Informationen har hämtats från flera källor och endast uppgifter som kan tillskrivas särskild betydelse har refererats. För fördjupad information vid handläggning av migrationsärenden hänvisas till den landinformation som Lifos producerar i enlighet med [EU:s allmänna riktlinjer för framtagande av landinformation \(2008\)](#).

2. Bakgrund

I november 2015 startade en protestvåg i Etiopien till följd av att landets regering offentliggjorde en *Masterplan* för utvidgning av landets huvudstad Addis Abeba. Utvidgningen som fokuserade på en geografisk expansion i provinsen Oromia ledde till omfattande protester och regeringen valde till slut att dra tillbaka förslaget. Vid det laget hade ett allmänt missnöje mot bl.a. marginalisering av etniska grupper och utbredd korruption redan spritt sig i landet. Regimen svarade med att försöka upprätthålla kontrollen och dåvarande premiärministern gick offentligt ut och sa att utvecklingen hotar den nationella enigheten.¹

I ett försök att dämpa situationen infördes i oktober 2016 ett nationellt undantagstillstånd² som med undantag för ett par månader under 2017 gällt fram till den 5 juni 2018.³

För mer information om protesterna, se *Lifos Lägesanalys: Etiopien (version 1.1)*.⁴

---

¹ Al Jazeera, *Ethiopia: Mass protests 'rooted in country's history'*, 2018-02-20, <https://www.aljazeera.com/news/2018/02/ethiopia-mass-protests-rooted-country-history-180219130441837.html>, (hämtad, 2018-10-15); BBC, *Why Ethiopia is making a historic 'master plan' U-turn*, 2016-01-18, <https://www.bbc.com/news/world-africa-35325536> (hämtad 2018-10-15)

² Enligt den etiopiska konstitutionen är den längst tillåtna tidsperioden för undantagstillstånd sex månader, därefter är det föremål för förlängning.

³ Al Jazeera, *Ethiopia lifts state of emergency imposed in February*, 2018-06-05, <https://www.aljazeera.com/news/2018/06/ethiopia-lifts-state-emergency-imposed-february-180605081810759.html>, (hämtad 2018-10-15)

⁴ Migrationsverket, Lifos. Center för landinformation och landanalys inom migrationsområdet, *Lägesanalys: Etiopien (version 1.1)*, 2016-12-13 <https://lifosintern.migrationsverket.se/dokument?documentSummaryId=38668>, (hämtad 2018-10-11)

3. En ny politik tar form

Efter nästan tre år av protester och undantagstillstånd verkar Etiopien nu slagit in på en väg av politisk förändring. Allt sedan den tidigare premiärministern Hailemariam Desalegn avgick i februari och landets nya premiärminister Abiy Ahmed övertog ämbetet i april har en politisk reformagenda tagit fart och det i ett högt tempo. Abiy är Etiopiens första premiärminister med ursprung i landets största folkgrupp, oromo.⁵

Den nya administrationen har på bara några månader öppnat upp och gjort viktiga förändringar i den politiska sfären. Tidigare förbjudna medier får åter verka och fängslade oppositionella har släppts. I juni släpptes exempelvis blockeringar av över 250 stycken hemsidor och bloggar.⁶ Vad gäller antalet frigivna fångar talas det om tiotusentals. Det finns emellertid inga säkra siffror. Flera betydande förändringar av personal inom administrationen liksom omstruktureringar och nyutnämningar av ministrar och ministerier har dessutom ägt rum.⁷

Premiärminister Abiy initierade på ett tidigt stadium samtal med oppositionen - varav ett flertal utlandsbaserade - med utfästelser om att öppna upp det politiska landskapet och skapa förutsättningar för ett demokratiskt flerpartisystem. Ett viktigt beslut i den processen har varit hävandet av den terrorklassificering som tillämpats på några av landets största grupperingar.⁸ Parlamentet har också antagit en lag om amnesti som bl.a. innebär att personer som fängslats och dömts för brott mot antiterrorlagen kan bli föremål för amnesti.⁹

Samtalen har resulterat i flera historiska överenskommelser, freds- och stilleståndsavtal, däribland med Oromo Democratic Front (ODF), Oromo Liberation Front (OLF), Ginbot 7 och Ogaden National Liberation Front

---

⁵ France 24, *Abiy Ahmed: Ethiopia's first Oromo PM spreads hope of reform*, 201-07-30, <https://www.france24.com/en/20180730-abi-ahmed-spreads-hope-reform-ethiopia>, (hämtad 2018-10-26)

⁶ Reporters without borders, *Ethiopian government unblocks 264 websites and blogs*, 2018-06-26, <https://rsf.org/en/news/ethiopian-government-unblocks-264-websites-and-blogs>, (hämtad 2018-10-16)

⁷ Addis Standard, *PM Abiy Ahmed's downsized cabinet sees 50 per cent women ministers assume key positions*, 2018-10-16, <https://addisstandard.com/news-update-pm-abi-ahmeds-downsized-cabinet-sees-50-per-cent-women-ministers-assume-key-positions/>, (hämtad 2018-10-16)

⁸ Al Jazeera, *Ethiopia removes OLF, ONLF and Ginbot 7 from terror list*, 2018-07-05, <https://www.aljazeera.com/news/2018/06/ethiopia-olf-onlf-ginbot-7-terror-list-180630110501697.html>, (hämtad 2018-07-05)

⁹ Addis Standard, *Ethiopian parliament passes amnesty bill into law*, 2018-06-28, <http://addisstandard.com/news-ethiopian-parliament-passes-amnesty-bill-law/>, (hämtad 2018-06-28)

(ONLF). Till följd av de förbättrade relationerna har såväl företrädare som medlemmar och kombattanter kunnat återvända till Etiopien.¹⁰

Premiärminister Abiy har även gjort betydande framsteg regionalt, inte minst i relationerna till Eritrea som resulterat i ett historiskt närmande genom det fredsavtal¹¹ som undertecknades mellan de två parterna i Jiddah, Saudiarabien den 16 september.¹² De förbättrade relationerna har i flera delar redan materialiserats, bl.a. med öppnandet av gränsövergångar i Zalambesa och Bure vilket resulterat i ökad rörlighet för människor och varor.¹³ Totalt uppges runt 15 000 personer korsat gränsen till Etiopien under de första två veckorna.¹⁴ Likaså har telefon- och flygförbindelser återupptagits och de båda länderna har öppnat ambassader i Asmara och Addis Abeba.¹⁵

Premiärminister Abiy har dessutom fortsatt förhandlingar med Egypten om det dammbygge kallat Grand Ethiopian Renaissance Dam (GERD) som skapat spänningar länderna emellan då Egypten befarat begränsningar i flödet till landets viktigaste vattenkälla, floden Nilen.¹⁶

I början av september nåddes även en överenskommelse för stabilitet på Afrikas horn mellan Djibouti, Eritrea, Etiopien och Somalia.¹⁷ För mer

---

¹⁰ AP News, *Hundreds of thousands in Ethiopia welcome once-banned group*, 2018-09-15, <https://www.apnews.com/76d2ed9fc607401799ac796dd292d8b1>, (hämtad 2018-10-19); Udlændingestyrelsen, *Ethiopia: Political situation and treatment of opposition, report form the Danish Immigration service based on interviews in Ethiopia*, september 2018, <https://www.nyidanmark.dk/da/Nyheder/2018/10/Udlaendingestyrelsen-offentliggoer-ny-landerapport>, (hämtad 2018-10-10)

¹¹ Avtalet kallas ”joint declaration of peace and friendship”

¹² Reuters, *Ethiopian, Eritrean leaders sign peace agreement in Jeddah*, 2018-09-16, <https://uk.reuters.com/article/uk-ethiopia-eritrea-saudi/ethiopian-eritrean-leaders-sign-peace-agreement-in-jeddah-idUKKCN1LW0KT>, (hämtad 2018-09-18)

¹³ France24, *With border open, Ethiopia and Eritrea are back in business*, 2018-10-14, <https://www.france24.com/en/20181014-with-border-open-ethiopia-eritrea-are-back-business> (hämtad 2018-10-24)

¹⁴ ACAPS, *Ethiopia: crisis analysis*, latest updated 2018-10-16, <https://www.acaps.org/country/ethiopia/crisis-analysis>, (hämtad 2018-10-22)

¹⁵ Embassy of the Federal Democratic Republic of Ethiopia in Stockholm, Sweden, *Ethiopia reopens its embassy in Eritrean capital Asmara*, 2017-09-07, <http://ethemb.se/ethiopia-reopens-its-embassy-in-eritrean-capital-asmara/>, (hämtad 2018-10-16); Eritrea – Ministry of Information, *Eritrean Embassy in Addis Ababa reopens*, date of publishing unknown, <http://www.shabait.com/news/local-news/26686-eritrean-embassy-in-addis-ababa-reopens>, (hämtad 2018-10-18); The New York Times, *Ethiopia and Eritrea, longtime foes, meet for peace talks*, 2018-09-08, <https://www.nytimes.com/2018/07/08/world/africa/ethiopia-eritrea-peace-talks.html>, (hämtad 2018-10-18)

¹⁶ Egypt Independent, *Egypt and Ethiopia discuss relations, Nile dam*, 2018-08-29, <https://www.egyptindependent.com/egypt-and-ethiopia-discuss-relations-nile-dam/>, (hämtad 2018-10-16)

¹⁷ United Nations, *Secretary-General welcomes peace, stability agreement reached for Horn of Africa by Djibouti, Eritrea, Ethiopia, Somalia*, SG/SM/19201, 2018-09-08, <https://www.un.org/press/en/2018/sgsm19201.doc.htm>, (hämtad 2018-10-15)

information om utvecklingen i Eritrea, se *Lifos PM: Eritreas gräns mot Etiopien*.¹⁸

4. Förändringar i våld och konflikter

Trots många positiva förändringar har den nya politiken inte satt stopp för laglöshet, våld och konflikter i landet. Det är snarare så att instabiliteten ökat och i många fall ändrat karaktär från fall där staten utgör ena parten till incidenter mellan grupperingar i samhället, inte sällan baserat på etnicitet.¹⁹

Enligt Armed Conflict Location and Event Data Projects (ACLED) senaste konfliktuppdatering har exempelvis antalet våldsamma incidenter med etniska inslag ökat med 168% mellan april och oktober i år. Likaså har antalet dödsoffer ökat med hela 48% under samma period. Vad gäller antalet konfrontationer mellan statliga styrkor och upprorsmakare liksom statliga styrkor och protesterande rapporteras däremot en minskning med 56 respektive 82 %. Dessutom märks en kraftig nedåtgående trend av antalet dödsoffer i de konfrontationer som äger rum med statliga styrkor. Det senare antyder en restriktivare användning av dödligt våld mot fredliga demonstranter.²⁰

I regionen Oromia där upplöppen startade för tre år sedan utgjorde antalet våldsamma händelser 68% av totalen under perioden oktober 2017 till april 2018. Antalet incidenter har därefter minskat med 24%.²¹

Den största ökningen av våldsamma händelser har utspelats i gränstrakterna mellan Oromia och Somaliregionen. Konflikten som pågår i området refereras ofta till som en konflikt om resurser (bl.a. mark och vatten) mellan somaliska boskapsskötare och oromska bönder. Gränsdragningen är högst betydelsefull då den är kopplad till politisk och etnisk identitet mellan Etiopiens två största regioner. Flera omröstningar har ägt rum för att enas om den geografiska gränsen men besluten har aldrig fullt implementerats.

Instabilitet i Somaliregionen har dessutom tagit sig nya uttryck då politik och kamp om makt blivit alltmer centralt det gångna året.²² Ökade

---

¹⁸ Migrationsverket, Lifos. Center för landinformation och landanalys inom migrationsområdet, *Lifos PM: Eritreas gräns mot Etiopien*, (2018-09-25), <https://lifosintern.migrationsverket.se/dokument?documentSummaryId=42036> (hämtad 2018-10-11)

¹⁹ Armed Conflict Location and Event Data Project (ACLED), *Change and continuity in protests and political violence PM Abiy's Ethiopia*, date of publishing unknown, <https://www.acleddata.com/2018/10/13/change-and-continuity-in-protests-and-political-violence-pm-abiy-ethiopia/>, (hämtad 2018-10-16)

²⁰ Ibid.

²¹ Ibid.

²² Voice of America News, *What's driving clashes between Ethiopia's Somali, Oromia Regions?*, 2017-09-27, <https://www.voanews.com/a/whats-driving-clashes-ethiopia-somali-oromia-regions/4050017.html>, (hämtad 2018-10-15)

spänningar mellan den federala och den regionala regeringen har noterats sedan april och kulminerade i augusti då etiopiska militären tog kontroll över kritisk infrastruktur, däribland flera regeringsbyggnader, flygplats och större vägar i Jijiga och närliggande samhällen.²³ Ett dygn efter att militäroperationen inleddes tvingades den regionala presidenten, tillika befälhavare över den regionala paramilitären Liyu polisen, Abdi Mohamed Omar²⁴ att avgå och blev i samma skede arresterad. Enligt officiella uttalanden kommer ex-presidenten ställas inför rätta för att ligga bakom kränkningar av mänskliga rättigheter och etniska och religiösa stridigheter som ägt rum i regionen.²⁵

Organisationen Human Rights Watch (HRW) publicerade bara veckor innan Abdi Mohamed Omars arrestering en rapport som dokumenterar de övergrepp som skett i Jijigas centralfängelse, även kallat *Jail Ogaden*, mellan 2011 och 2018. Rapporten baseras på närmare 100 intervjuer varav 70 stycken med före detta intagna.²⁶ Den 22 augusti annonserade regeringen att fängelset ska stängas.²⁷ Regionens ledande parti ESPDP (Ethiopian Somali Peoples Democratic Party) har tillsatt Mustafa Omar som ny regional president.²⁸

Även på andra håll i landet har konfrontationer och våldsamheter ökat. Området Västra Guji och Gedeo i gränstrakterna mellan Oromia och SNNPR (Southern Nations, Nationalities and Peoples' State) har sett en sedan länge pågående landkonflikt intensifieras.²⁹ I ACLED:s rapportering förekommer bl.a. en serie stridigheter som ska ha ägt rum under tio dagar i juni och resulterat i över 200 dödsfall.³⁰ Antalet dödsfall har emellertid inte kunnat verifieras p.g.a bristande säkerhet i området. 800 000 människor rapporteras ha flytt till följd av attackerna.³¹ Dessutom, precis som i fallet med vissa gränsstridigheter mellan Oromia och Somaliregionen,

---

²³ ACAPS, *Ethiopia: crisis analysis*, (hämtad 2018-10-16)

²⁴ Även känd som Abdi Illey.

²⁵ Al Jazeera, *Ethiopia arrests ex-Somali region head over rights abuses*, 2018-08-27, <https://www.aljazeera.com/news/2018/08/ethiopia-arrests-somali-region-head-rights-abuses-180827161340917.html>, (hämtad 2018-10-19)

²⁶ Human Rights Watch, *"We are like the Dead"*, 2018-07-04, <https://www.hrw.org/report/2018/07/04/we-are-dead/torture-and-other-human-rights-abuses-jail-ogaden-somali-regional>, (hämtad 2018-10-17)

²⁷ Africa News, *Ethiopia's Somali region closes notorious 'Jail Ogaden'*, 2018-09-22, <http://www.africanews.com/2018/09/22/ethiopia-s-somali-region-closes-notorious-jail-ogaden/>, (hämtad 2018-10-24)

²⁸ Africa News, *Ethiopia's Somali regional politics: new leader, Abdi Illey charged, Liyu police*, 2018-08-30, <http://www.africanews.com/2018/08/30/ethiopias-somali-regional-politics-new-leader-abdi-illey-charged-liyu-police/>, (hämtad 2018-10-19)

²⁹ ACAPS, *Ethiopia*, 2018-10-15, <https://www.acaps.org/country/ethiopia/special-reports#container-1059>, (hämtad 2018-10-24)

³⁰ ACLED, *Realtime Data 2018*, <https://www.acleddata.com/data/>, (hämtad 2018-10-25)

³¹ Reuters, *Violence in southern Ethiopia forces more than 800,000 to flee*, 2018-07-04, <https://www.reuters.com/article/us-ethiopia-violence/violence-in-southern-ethiopia-forces-more-than-800000-to-flee-idUSKBN1JU14W> (hämtad 2018-10-26)

förekommer även här kontroverser som grundar sig i avsaknaden av en geografisk utmärkt gräns mellan de två regionerna. Vidare har etniskt våld blossat upp i gränstrakterna mellan Oromia och Benishangul-Gumuz efter en attack på lokala ledare i september.³²

Det förekommer även rapporter om att en allmän laglöshet breder ut sig, bl.a. med en ökad förekomst av stölder och rån. Även vapensmuggling sägs öka och förklaras med att befolkningen känner ett behov av att kunna skydda sig i avsaknad av trovärdiga säkerhetsstyrkor.³³ Värt att notera i sammanhanget är att den styrande partikoalitionen (EPRDF) under sin partikongress i början av oktober konstaterade att det råder anarki i landet.³⁴

Den 23 juni utsattes dessutom premiärminister Abiy för ett attentat under en större sammankomst i Addis Abeba. De fem personer som anklagas för att ligga bakom attentatet hävdar enligt officiella uttalanden att de tvivlar på om landets nya premiärminister kommer ta oromofolkets bästa i beaktande.³⁵ Vidare marscherade ett par hundra specialtrupper oannonserat mot premiärministerns kontor den 10 oktober. Initiativet skapade oro i huvudstaden och myndigheterna stängde bl.a ner internet i tre timmar.³⁶ Trupperna ska ha framfört klagomål på brister i förmåner och lön liksom gjort påpekanden om den utbredda korruptionen inom landets försvar.³⁷ Spekulationer har därefter förekommit i media om huruvida incidenten kan kopplas till grupperingar som inte har liknande politiska intressen som premiärministern.³⁸

I september blev även Addis Abeba skådeplatsen till ett flera dagar långt uppror och tumult. Unga människor, inklusive OLF-supportrar och dess motståndare samlades i huvudstaden inför att ordförande för OLF aviserat sitt återvändande till landet den 15 september. De rapporteras om många dödsfall och attacker på bla minoritetsgrupper i utkanten av staden. Under veckorna därefter greps över tusen personer och skickades till militärläger

---

³² ACAPS, *Ethiopia*, (hämtad 2018-10-24)

³³ Open Democracy, *Ethiopia: climbing mount uncertainty*, 2018-10-21, <https://www.opendemocracy.net/ren-lefort/ethiopia-climbing-mount-uncertainty>, (hämtad 2018-10-21)

³⁴ Ethiopian Broadcasting Corporation, *EPRDF congress concludes adopting seven-point resolution*, 2018-10-06, <http://www.ebc.et/web/news-en/-/eprdf-congress-concludes-adopting-seven-point-resolution>, (hämtad 2018-10-10)

³⁵ The East African, *Ethiopia charges five with terrorism over Addis rally attack*, 2018-09-28, <http://www.theeastafrican.co.ke/news/africa/Ethiopia-charges-five-with-terrorism-over-Addis-rally-attack/4552902-4782330-128bqhpz/index.html>, (hämtad 2018-10-10)

³⁶ Africa News, *Internet shutdown in Ethiopia as soldiers march to protest low pay*, 2018-10-10, <http://www.africanews.com/2018/10/10/photos-internet-shutdown-in-ethiopia-as-soldiers-march-to-protest-low-pay/>, (hämtad 2018-10-16)

³⁷ Borkena, *PM Abiy Ahmed doing push ups with special forces who demand better pay*, 2018-10-10, <https://www.borkena.com/2018/10/10/pm-abiy-ahmed-doing-push-ups-with-special-forces/>, (hämtad 2018-10-19)

³⁸ Open Democracy, *Ethiopia: climbing mount uncertainty*, (hämtad 2018-10-21)

för s.k rehabilitering.³⁹ Enligt den federala polischefen har majoriteten av de gripna satts på fri fot efter att ha genomgått en månadsång ”hjärntvätt”.⁴⁰

Det stora antalet stridigheter har även haft konsekvenser för lokalbefolkningen som på flera håll tvingats fly undan stridigheter. FN rapporterar att antalet internflyktingar uppgår till cirka 2,7 miljoner. Av dessa relateras 2,2 miljoner till konflikter och resterande andel till klimatchocker.⁴¹ I vissa områden försvåras de humanitära insatserna av instabilitet och våld, bl.a. genom att rivaliserade grupper blockerar framkomligheten på vägarna. Brister i tillgänglighet har fått till följd att det exakta antalet internflyktingar och deras behov ännu inte gått att fastställa.⁴²

Därutöver ökar antalet flyktingar från andra länder och FN:s flyktingorgan uppger i sin senaste uppdatering att antalet är över 900 000. Den senaste ökningen beror bl.a. på öppnandet av gränsen mellan Eritrea och Etiopien den 11 september vilket resulterat i en inströmning i lägren som varierar mellan cirka 50 till nästan 400 personer per dag. Den nya gruppen eritreaner består till 90 % av kvinnor och barn, vilket skiljer sig från den population som redan befinner sig i lägren i Tigray. Tidigare har majoriteten utgjorts av yngre män. Så många som 83% av de nyregistrerade uppger att familjeåterförening är anledningen - utöver nationaltjänstgöring och kränkningar av mänskliga rättigheter - till att man valt att lämna landet.⁴³

FN:s flyktingorgan har aviserat att de från och med augusti 2018 inte kommer publicera några uppdateringar vad gäller profiler av flyktingar och asylsökande förrän de färdigställt en mer omfattande registreringsprocess. Nästa uppdatering med statistik kan förväntas i mitten av januari 2019.⁴⁴

---

³⁹ The New York Times, *Thousands are arrested in Ethiopia after ethnic violence*, 2018-09-24, <https://www.nytimes.com/2018/09/24/world/africa/ethiopia-ethnic-violence-arrests.html>, (hämtad 2018-10-23); Human Rights Watch, “*Mass arrests, ‘brainwashing’ threatens Ethiopia’s reform agenda*” 2018-10-20, <https://www.hrw.org/news/2018/10/20/mass-arrests-brainwashing-threaten-ethiopias-reform-agenda>, (hämtad 2018-10-23)

⁴⁰ News24, *Rights groups warn Ethiopia against return to repression*, 2018-10-21, <https://www.news24.com/Africa/News/rights-groups-warn-ethiopia-against-return-to-repression-20181021-2>, (hämtad 2018-10-23)

⁴¹ Reliefweb, *OCHA - Ethiopia Humanitarian Bulletin Issue 65, 01-14 October 2018*, 2018-10-14, <https://reliefweb.int/report/ethiopia/ethiopia-humanitarian-bulletin-issue-65-01-14-october-2018>, (hämtad 2018-10-16)

⁴² ACAPS, *Ethiopia*, 2018-10-15, <https://www.acaps.org/country/ethiopia/special-reports#container-1059>, (hämtad 2018-10-24) <https://www.acaps.org/country/ethiopia/crisis-analysis#d-4312-Refugees-and-asylum-seekers> (hämtad 2018-10-16)

⁴³ Reliefweb, *UNHCR - Ethiopia: Operational update from UNHCR*, the UN Refugee Agency, september 2018, <https://reliefweb.int/report/ethiopia/unhcr-ethiopia-operational-update-september-2018> (hämtad 2018-10-17)

⁴⁴ Ibid.

5. En återvändande opposition

Den 5 juli godkände det etiopiska parlamentet ett förslag om att ta bort tre organisationer från landets lista av terroristklassade grupperingar. Beslutet röstades igenom av parlamentets alla 547 ledamöter. Organisationerna som berörs av beslutet är OLF, ONLF och Ginbot 7.⁴⁵ Beslutet har därefter kompletterats med en amnestilag som möjliggjort att medlemmar i organisationerna kan återvända till Etiopien.⁴⁶

Om OLF rapporteras det i media att medlemmar och kombattanter har lyckats återvända till Etiopien. Återvändandet är resultatet av flera förhandlingar i Asmara under vilka OLF gått med på att föra sina intressen genom fredliga aktiviteter. I efterhand har det framkommit att parterna är oeniga huruvida överenskommelsen även innefattar ett krav på avväpning av OLF:s kombattanter. OLF:s ordförande hävdar att avväpning inte ingår i avtalet, än mindre att det diskuterats under förhandlingarna. Regeringens kommunikationsminister har bemött påståendet med att säga att regeringen kommer avväpna återstoden av stridande om inte OLF själva gör det.⁴⁷ Uttalandet har spätt på en redan spänd situation då regeringen även gör gällande att OLF har legat bakom en granatattack mot premiärminister Abiy i Addis Abeba den 23 juni.⁴⁸ Det förekommer rapporter om att situationen redan har resulterat i stridigheter mellan OLF och federala säkerhetsstyrkor.⁴⁹

En källa till Lifos uppgav i augusti 2018 att situationen för Ginbot 7 har förbättrats och att utvecklingen i landet är på väg i rätt riktning. Källorna uppgav emellertid också att den etiopiska administrationen på mellannivå, främst utanför Addis Abeba, inte känner av den nya stämningen i landet och att trakasserierna mot Ginbot 7 fortgår. Av säkerhetsskäl tillråds inte heller företrädare för Ginbot 7 att uppehålla sig i landet mer än två veckor i taget.⁵⁰ I lokal media förekommer rapporter om att anhängare och medlemmar i

---

⁴⁵ Al Jazeera, *Ethiopia removes OLF, ONLF and Ginbot 7 from terror list*, (hämtad 2018-07-05)

⁴⁶ Addis Standard, *Ethiopian parliament passes amnesty bill into law*, (hämtad 2018-06-28)

⁴⁷ Fana Broadcasting Corporate (FBC), *OLF urged to disarm fighters*, 2018-10-10, <https://fanabc.com/english/2018/10/olf-returned-home-after-disarming-its-fighters-and-should-also-disarm-its-remaining-fighters-says-gcao/>, (hämtad 2018-10-24)

⁴⁸ Reuters, *Ethiopia charges five with terrorism over grenade attack at PM's rally*, 2018-09-28, <https://www.reuters.com/article/us-ethiopia-violence/ethiopia-charges-five-with-terrorism-over-grenade-attack-at-pms-rally-idUSKCN1M81GV>, (hämtad 2018-10-24)

⁴⁹ Addis Standard, *Tensions high in western Oromia following clashes between OLF militia, security forces*, 2018-10-29, <https://addisstandard.com/news-tensions-high-in-western-oromia-following-clashes-between-olf-militia-security-forces/>, (hämtad 2018-10-30)

⁵⁰ Intervju med anonym källa, 2018-08-24

Ginbot 7 har arresterats under ett våldsamt upplopp i Addis Abeba i september.⁵¹

ONLF är den senaste i raden av grupperingar som skrivit fredsavtal med regeringen.^{52, 53} Avtalet stipulerar bl.a. att ONLF härnäst kommer föra en fredlig politisk kamp. Enligt ett officiellt uttalande innebär avtalet ett nytt kapitel för fred och stabilitet i Etiopien.⁵⁴ Avtalet kommer en tid efter att ONLF förklarat ett ensidigt eldupphör under vilket de utlovat ett totalstopp för militära- och säkerhetsoperationer riktade mot etiopiska säkerhetsaktörer till dess att ett fullständigt avtal om upphörande av fientligheter förhandlats fram.⁵⁵ Enligt lokal media ska högre företrädare för ONLF-medlemmar därefter ha återvänt till Etiopien.⁵⁶

För medlemmar av gruppen ONLF har en forskare uttalat att det finns hög risk för personer att utsättas för förföljelse av de etiopiska myndigheterna, även om den framstår som något lägre nu än det varit tidigare. Denna risk anses föreligga även om en person är utanför landet, i synnerhet i ett så kallat "friendly country".⁵⁷ Den försiktiga optimismen delas även av andra, däribland en internationell forskare som förklarat att det finns risk att övergrepp och kränkningar av mänskliga rättigheter kommer fortsätta på lokal nivå under en tid framöver även om utvecklingen nationellt sett är positiv. De båda forskarna har intervjuats av Lifos danska motsvarighet som i början av oktober släppte en ny rapport om den politiska situationen och behandlingen av oppositionella i Etiopien. Rapporten baseras på intervjuer företagna i maj 2018 vilka kompletterats kort därefter med anledning av att situationen förändrades efter upphävandet av det nationella undantagstillståndet i juni. Uttalanden i rapporten tar därför inte i beaktande de närmanden som gjorts i samband med den senaste tidens överenskommelser och avtal.⁵⁸

---

⁵¹ ESAT, *Ethiopia: Mass arrest in Addis Ababa unlawful: rights watchdog says*, 2018-09-28, <https://ethsat.com/2018/09/ethiopia-mass-arrest-in-addis-ababa-unlawful-right-watchdog-says/>, (hämtad 2018-09-28)

⁵² Addis Standard, *Ethiopia, ONLF sign historic peace deal*, 2018-10-22, <https://addisstandard.com/news-ethiopia-onlf-sign-historic-peace-deal/> (hämtad 2018-10-26)

⁵³ Den 21 oktober 2018.

⁵⁴ Reliefweb, *Gov't, ONLF sign peace deal*, 2018-10-22, <https://reliefweb.int/report/ethiopia/gov-t-onlf-sign-peace-deal> (hämtad 2018-10-24)

⁵⁵ ONLF, *Declaration of Unilateral Ceasefire*, 2018-08-12, <http://onlf.org/?p=981> (hämtad 2018-10-26)

⁵⁶ Ethio News, *ONLF announces ceasefire and returns home*, 2018-08-26, <https://ethio.news/2018/08/14/onlf-announces-ceasefire-and-return-home/> (hämtad 2018-10-26); Addis Standard, *Ethiopia, ONLF sign historic peace deal*, 2018-10-22, <https://addisstandard.com/news-ethiopia-onlf-sign-historic-peace-deal/> (hämtad 2018-10-26)

⁵⁷ Udlændingestyrelsen, *Ethiopia: Political situation and treatment of opposition, report from the Danish Immigration service based on interviews in Ethiopia*, september 2018, <https://www.nyidanmark.dk/da/Nyheder/2018/10/Udlaendingestyrelsen-offentliggoer-ny-landerapport>, (hämtad 2018-10-10)

⁵⁸ Ibid.

En västerländsk ambassad i Addis Abeba bekräftar bilden av förbättrade förhållanden för oppositionen. Ambassaden uppger att de haft samtal med flera partiföreträdare den senaste tiden och att det under dessa möten inte framkommit något om svårigheter med de etiopiska myndigheterna, exempelvis vid ankomst på flygplatsen. Det är snarare så att oppositionen tagits emot med öppna armar. Ambassaden framhåller emellertid att det inte finns några garantier för att så inte skett och att situationen kan komma att ändras på kort varsel om det uppstår svårigheter mellan oppositionspartier och regering.⁵⁹

6. Avslutande analys

Allt sedan premiärminister Abiy tillträdde i april har betydande förändringar ägt rum i både i Etiopien och på Afrikas horn. Att det finns en hög ambition och drivkraft hos den nya premiärministern och hans närmsta krets råder det ingen tvekan om. Abiy har inte bara hunnit med statsbesök i grannländer, förhandlat med väpnade grupper och oppositionella utan också mött befolkningen i många av landets regioner och tagit sig an en omstrukturering av landets institutioner.

Efter flera år av demonstrationer och protester är den positiva utvecklingen efterlängtd av en stor del av befolkning, om än inte av alla såsom manifesterats genom det attentat premiärministern utsattes för under en sammankomst i Addis Abeba i juni. Eskaleringen av stridigheter mellan regionala och federala styrkor i Somaliregionen som resulterade i arresteringen av den regionala presidenten, tillika befälhavare över den regionala paramilitären Liyu polisen, i augusti visar på hur stort motståndet kan bli vid maktkamper mellan de som representerar det gamla styret och de nya reformvänliga krafterna.

Att landet dessutom står inför en upptrappning av etniskt våld och att gamla konflikter på nytt blossar upp tyder av allt att döma på framväxten av ett maktvakuum där gamla strukturer inom säkerhetsapparaten långsamt försvinner men i vilken den nya regeringen ännu inte lyckats positionera sig.

Premiärminister Abiys försök att inkludera oppositionen i landets utveckling genom trevande om det demokratiska flerpartisystemet har välkomnats på flera håll, såväl nationellt som internationellt. De många avtal och överenskommelser som undertecknats de gångna månaderna symboliserar åtminstone att det finns en politisk vilja till förändring i landet. Kontroverser såsom den med OLF avseende avvapning av kombattanter och anklagelser om mordförsök på premiärministern visar emellertid att situationen är mycket fragil.

---

⁵⁹ Mejlkorrespondens med anonym västerländsk ambassad, 2018-10-22

Eftersom tillståndet i Etiopien är både komplext och mångfacetterat är flera scenarios, i vart fall i närtid, möjliga.

- Regeringen fortsätter med förhandlingar med oppositionen (även om uppförsbackar är att förvänta) vilket skapar tillräcklig stabilitet för fortsatt reformarbete fram till parlamentsvalet 2020;
- Regeringen och oppositionspartiernas skiljaktigheter tar större plats i diskussionerna än sakområden där de enas eller att regeringens stöd avtar av en (otålig) population som förväntar sig omedelbara resultat av de utlovade reformerna. En sådan utveckling riskerar inte bara politisk utan även väpnad upptrappning. Det är även tänkbart att regeringen i en sådan situation kan överväga nya begränsningar och restriktioner i samhället;
- Om etniska konflikter runt om i landet lämnas åt sitt öde kan det leda till ökad militarisering av lokalsamhället och att radikaliserade etno-nationalistiska grupperingar framträder som lämpliga alternativ. En sådan utveckling leder högst troligen till ytterligare fragmentering av den etniska federationen.

Det troligaste scenariot är emellertid att olika politiska och etniska krafter kommer utvecklas parallellt under en tid framöver. Oavsett huruvida det är på lokal, federal eller nationell nivå har ett momentum skapats där s.k. *agents of changes* kan komma att påverka händelseutvecklingen – såväl i positiv som i negativ riktning.

Det återstår att se de kommande månaderna om den nya politiken de facto kommer kunna implementeras och reformvänligheten håller i sig.

Källförteckning

Elektroniska källor

ACAPS, *Ethiopia*, 2018-10-15,
<https://www.acaps.org/country/ethiopia/special-reports#container-1059>,
(hämtad 2018-10-24)

ACAPS, *Ethiopia: crisis analysis*, latest updated 2018-10-16,
<https://www.acaps.org/country/ethiopia/crisis-analysis>, (hämtad 2018-10-16
och 2018-10-22)

Armed Conflict Location and Event Data Projects (ACLED), *Change and continuity in protests and political violence PM Abiy's Ethiopia*, date of publishing unknown, <https://www.acleddata.com/2018/10/13/change-and-continuity-in-protests-and-political-violence-pm-abiy-ethiopia/>, (hämtad 2018-10-16)

ACLED, *Realtime Data 2018*, <https://www.acleddata.com/data/>, (hämtad 2018-10-25)

Addis Standard, *Ethiopian parliament passes amnesty bill into law*, 2018-06-28, <http://addisstandard.com/news-ethiopian-parliament-passes-amnesty-bill-law/>, (hämtad 2018-06-28)

Addis Standard, *PM Abiy Ahmed's downsized cabinet sees 50 per cent women ministers assume key positions*, 2018-10-16,
<https://addisstandard.com/news-update-pm-abiy-ahmeds-downsized-cabinet-sees-50-per-cent-women-ministers-assume-key-positions/>, (hämtad 2018-10-16)

Addis Standard, *Ethiopia, ONLF sign historic peace deal*, 2018-10-22,
<https://addisstandard.com/news-ethiopia-onlf-sign-historic-peace-deal/>
(hämtad 2018-10-26)

Addis Standard, *Tensions high in western Oromia following clashes between OLF militia, security forces*, 2018-10-29,
<https://addisstandard.com/news-tensions-high-in-western-oromia-following-clashes-between-olf-militia-security-forces/>, (hämtad 2018-10-30)

Africa News, *Ethiopia's Somali regional politics: new leader, Abdi Illey charged, Liyu police*, 2018-08-30,
<http://www.africanews.com/2018/08/30/ethiopias-somali-regional-politics-new-leader-abdi-illey-charged-liyu-police/>, (hämtad 2018-10-19)

Africa News, *Ethiopia's Somali region closes notorious 'Jail Ogaden'*, 2018-09-22, <http://www.africanews.com/2018/09/22/ethiopia-s-somali-region-closes-notorious-jail-ogaden/>, (hämtad 2018-10-24)

Africa News, *Internet shutdown in Ethiopia as soldiers march to protest low pay*, 2018-10-10, <http://www.africanews.com/2018/10/10/photos-internet-shutdown-in-ethiopia-as-soldiers-march-to-protest-low-pay/>, (hämtad 2018-10-16)

Al Jazeera, *Ethiopia: Mass protests 'rooted in country's history'*, 2018-02-20, <https://www.aljazeera.com/news/2018/02/ethiopia-mass-protests-rooted-country-history-180219130441837.html>, (hämtad, 2018-10-15)

Al Jazeera, *Ethiopia lifts state of emergency imposed in February*, 2018-06-05, <https://www.aljazeera.com/news/2018/06/ethiopia-lifts-state-emergency-imposed-february-180605081810759.html>, (hämtad 2018-10-15)

Al Jazeera, *Ethiopia removes OLF, ONLF and Ginbot 7 from terror list*, 2018-07-05, <https://www.aljazeera.com/news/2018/06/ethiopia-olf-onlf-ginbot-7-terror-list-180630110501697.html>, (hämtad 2018-07-05)

Al Jazeera, *Ethiopia arrests ex-Somali region head over rights abuses*, 2018-08-27, <https://www.aljazeera.com/news/2018/08/ethiopia-arrests-somali-region-head-rights-abuses-180827161340917.html>, (hämtad 2018-10-19)

AP News, *Hundreds of thousands in Ethiopia welcome once-banned group*, 2018-09-15, <https://www.apnews.com/76d2ed9fc607401799ac796dd292d8b1>, (hämtad 2018-10-19)

BBC, *Why Ethiopia is making a historic 'master plan' U-turn*, 2016-01-18, <https://www.bbc.com/news/world-africa-35325536> (hämtad 2018-10-15)

Borkena, *PM Abiy Ahmed doing push ups with special forces who demand better pay*, 2018-10-10, <https://www.borkena.com/2018/10/10/pm-abiy-ahmed-doing-push-ups-with-special-forces/>, (hämtad 2018-10-19)

Egypt Independent, *Egypt and Ethiopia discuss relations, Nile dam*, 2018-08-29, <https://www.egyptindependent.com/egypt-and-ethiopia-discuss-relations-nile-dam/>, (hämtad 2018-10-16)

Embassy of the Federal Democratic Republic of Ethiopia in Stockholm, Sweden, *Ethiopia reopens its embassy in Eritrean capital Asmara*, 2017-09-07, <http://ethemb.se/ethiopia-reopens-its-embassy-in-eritrean-capital-asmara/>, (hämtad 2018-10-16)

Ethio News, *ONLF announces ceasefire and returns home*, 2018-08-26, <https://ethio.news/2018/08/14/onlf-announces-ceasefire-and-return-home/> (hämtad 2018-10-26)

Ethiopian Broadcasting Corporation, *EPRDF congress concludes adopting seven-point resolution*, 2018-10-06, <http://www.ebc.et/web/news-en/-/eprdf-congress-concludes-adopting-seven-point-resolution>, (hämtad 2018-10-10)

Eritrea – Ministry of Information, *Eritrean Embassy in Addis Ababa reopens*, date of publishing unknown, <http://www.shabait.com/news/local-news/26686-eritrean-embassy-in-addis-ababa-reopens>, (hämtad 2018-10-18)

ESAT, *Ethiopia: Mass arrest in Addis Ababa unlawful: rights watchdog says*, 2018-09-28, <https://ethsat.com/2018/09/ethiopia-mass-arrest-in-addis-ababa-unlawful-right-watchdog-says/>, (hämtad 2018-09-28)

Fana Broadcasting Corporate (FBC), *OLF urged to disarm fighters*, 2018-10-10, <https://fanabc.com/english/2018/10/olf-returned-home-after-disarming-its-fighters-and-should-also-disarm-its-remaining-fighters-says-gcao/>, (hämtad 2018-10-24)

France 24, *Abiy Ahmed: Ethiopia's first Oromo PM spreads hope of reform*, 2018-07-30, <https://www.france24.com/en/20180730-abi-y-ahmed-spreads-hope-reform-ethiopia>, (hämtad 2018-10-26)

France24, *With border open, Ethiopia and Eritrea are back in business*, 2018-10-14, <https://www.france24.com/en/20181014-with-border-open-ethiopia-eritrea-are-back-business> (hämtad 2018-10-24)

Human Rights Watch, *"We are like the Dead"*, 2018-07-04, <https://www.hrw.org/report/2018/07/04/we-are-dead/torture-and-other-human-rights-abuses-jail-ogaden-somali-regional>, (hämtad 2018-10-17)

Human Rights Watch, *"Mass arrests, 'brainwashing' threatens Ethiopia's reform agenda"* 2018-10-20, <https://www.hrw.org/news/2018/10/20/mass-arrests-brainwashing-threaten-ethiopias-reform-agenda>, (hämtad 2018-10-23)

Migrationsverket, Lifos. Center för landinformation och landanalys inom migrationsområdet, *Lägesanalys: Etiopien (version 1.1)*, 2016-12-13 <https://lifosintern.migrationsverket.se/dokument?documentSummaryId=38668>, (hämtad 2018-10-11)

Migrationsverket, Lifos. Center för landinformation och landanalys inom migrationsområdet, *Lifos PM: Eritreas gräns mot Etiopien*, (2018-09-25), <https://lifosintern.migrationsverket.se/dokument?documentSummaryId=42036> (hämtad 2018-10-11)

News24, *Rights groups warn Ethiopia against return to repression*, 2018-10-21, <https://www.news24.com/Africa/News/rights-groups-warn-ethiopia-against-return-to-repression-20181021-2>, (hämtad 2018-10-23)

ONLF, *Declaration of Unilateral Ceasefire*, 2018-08-12,
<http://onlf.org/?p=981> (hämtad 2018-10-26)

Open Democracy, *Ethiopia: climbing mount uncertainty*, 2018-10-21,
<https://www.opendemocracy.net/ren-lefort/ethiopia-climbing-mount-uncertainty>, (hämtad 2018-10-21)

Reliefweb, *OCHA - Ethiopia Humanitarian Bulletin Issue 65, 01-14 October 2018*, 2018-10-14, <https://reliefweb.int/report/ethiopia/ethiopia-humanitarian-bulletin-issue-65-01-14-october-2018>, (hämtad 2018-10-16)

Reliefweb, *UNHCR - Ethiopia: Operational update from UNHCR, the UN Refugee Agency*, september 2018,
<https://reliefweb.int/report/ethiopia/unhcr-ethiopia-operational-update-september-2018> (hämtad 2018-10-17)

Reliefweb, *Gov't, ONLF sign peace deal*, 2018-10-22,
<https://reliefweb.int/report/ethiopia/gov-t-onlf-sign-peace-deal> (hämtad 2018-10-24)

Reporters without borders, *Ethiopian government unblocks 264 websites and blogs*, 2018-06-26, <https://rsf.org/en/news/ethiopian-government-unblocks-264-websites-and-blogs>, (hämtad 2018-10-16)

Reuters, *Violence in southern Ethiopia forces more than 800,000 to flee*, 2018-07-04, <https://www.reuters.com/article/us-ethiopia-violence/violence-in-southern-ethiopia-forces-more-than-800000-to-flee-idUSKBN1JU14W> (hämtad 2018-10-26)

Reuters, *Ethiopian, Eritrean leaders sign peace agreement in Jeddah*, 2018-09-16, <https://uk.reuters.com/article/uk-ethiopia-eritrea-saudi/ethiopian-eritrean-leaders-sign-peace-agreement-in-jeddah-idUKKCN1LW0KT>, (hämtad 2018-09-18)

Reuters, *Ethiopia charges five with terrorism over grenade attack at PM's rally*, 2018-09-28, <https://www.reuters.com/article/us-ethiopia-violence/ethiopia-charges-five-with-terrorism-over-grenade-attack-at-pms-rally-idUSKCN1M81GV>, (hämtad 2018-10-24)

The East African, *Ethiopia charges five with terrorism over Addis rally attack*, 2018-09-28, <http://www.theeastafrican.co.ke/news/africa/Ethiopia-charges-five-with-terrorism-over-Addis-rally-attack/4552902-4782330-128bqhpz/index.html>, (hämtad 2018-10-10)

The New York Times, *Ethiopia and Eritrea, longtime foes, meet for peace talks*, 2018-09-08,
<https://www.nytimes.com/2018/07/08/world/africa/ethiopia-eritrea-peace-talks.html>, (hämtad 2018-10-18)

The New York Times, *Thousands are arrested in Ethiopia after ethnic violence*, 2018-09-24,
<https://www.nytimes.com/2018/09/24/world/africa/ethiopia-ethnic-violence-arrests.html>, (hämtad 2018-10-23)

Udlændingestyrelsen, *Ethiopia: Political situation and treatment of opposition, report from the Danish Immigration service based on interviews in Ethiopia*, september 2018,
<https://www.nyidanmark.dk/da/Nyheder/2018/10/Udlaendingestyrelsen-offentliggoer-ny-landerapport>, (hämtad 2018-10-10)

United Nations, *Secretary-General welcomes peace, stability agreement reached for Horn of Africa by Djibouti, Eritrea, Ethiopia, Somalia*, SG/SM/19201, 2018-09-08,
<https://www.un.org/press/en/2018/sgsm19201.doc.htm>, (hämtad 2018-10-15)

Voice of America News, *What's driving clashes between Ethiopia's Somali, Oromia Regions?*, 2017-09-27, <https://www.voanews.com/a/whats-driving-clashes-ethiopias-somali-oromia-regions/4050017.html>, (hämtad 2018-10-15)

Andra källor

Mejlkorrespondens med anonym västerländsk ambassad, 2018-10-22

Intervju med anonym källa, 2018-08-24

Om Lifos

Lifos är ett center för landinformation och omvärldsanalys. Vi samlar in, analyserar och upprätthåller expertkunskap om länder och regioner från vilka människor söker sig till Sverige.

Lifos mission: Lifos är ett expertorgan, vilket agerar opartiskt och proaktivt för att bidra till rättssäkra och effektiva migrationsprocesser genom tillförlitlig, relevant och lättillgänglig landinformation och omvärldsanalys.

Migrationsverket • 601 70 Norrköping

gb-lifos@migrationsverket.se

<http://lifos.migrationsverket.se> • www.migrationsverket.se